

forholder sig saaledes, saa er det dog en given Ting, at saa burde man bort fra dette, at den Mand, der den ene Dag optræder som Øvrighedsperson, som Dommer, den næste Dag eller den foregaaende Dag er Partens Kunde, den, til hvem Parten henvender sig for imod Betaling at faa udført sine Forretninger og for imod Betaling at faa Raad. Det er dette, som er det anstødelige, det er dette, man i høj Grad maa misbillige og beklage er Tilfældet. Det er meget muligt og meget sandsynligt, at hvad jeg her siger, ikke har nogen som helst Virkning; jeg venter det ikke, det tilstaar jeg rent ud. Vi leve jo med Fordomme op over Øerne, det er en Fordom, som er saa indgroet, at der efter min Mening ikke er noget at stille op mod den, at det Forhold, som nu eksisterer, er til Gavn for Befolkningen, og denne Fordom tror jeg paa ingen Maade at kunne udrydde, hvad jeg saa end siger derom. Ikke desto mindre ønskede jeg og min ærede Kollega, som i Forening med mig har stillet dette Underændringsforslag, at der skulde komme Afstemning om dette Punkt, og at Sagen ikke maatte gaa igennem Rigsdagen, uden at det var kommet frem. Men da jeg altsaa ikke venter, at det vil blive vedtaget, turde jeg maaske gøre saadanne ærede Medlemmer, som vare Venner af en Paragraf eller et Forslag, der blev stemt ud i Gaar — nemlig Forslaget om, at Sagførere, der have offentlige og beneficerede Sager, skulle staa paa Pinde til Medhjælp uden Betaling for alle og enhver, som ønske at spørge dem om noget, og som henvises til dem af Sysselmanden — opmærksom paa, om ikke Fuldmægtigene, som have denne overordentlig begunstigede Stilling, at være i Ly af deres Stilling som halvt officielle Personer, fortrinsherettede lige over for en stor Del af Befolkningen til at faa dens private Forretninger, hvorved der tjenes godt — om det ikke skulde være dem, hvem det ganske naturligt vilde paahvile at udøve denne gratis Medhjælp til Folk omkring i Provinserne, og om det ikke kunde være hensigtsmæssigt for de ærede Medlemmer, der mene, at man skal paalægge nogen dette som en Tvang, at lade Folk henvende sig til Fuldmægtigene og sige: Det er dem, som skulle udføre det.

Justitsministeren (Alberti): Det Hovedspørgsmaal, som her er under Forhandling, har jeg allerede ved første Behandling udtalt mig ret vidtløftigt om, og jeg skal søge at undgaa Gentagelse af, hvad jeg ved den Lejlighed udtalte.

Jeg tror ikke med den ærede Ordfører, at man den Gang, da Grundloven blev affattet, har tænkt dette Spørgsmaal igennem. Jeg tror ikke, at man ved Bestemmelsen om, at Retsplejen skal skilles fra Forvaltningen, har tænkt sig at ville slaa fast, at alle de Forretninger, der nu høre til Behandlingen af et Bo eller til Afholdelsen af en Auktion eller Udførelsen af en Eksekution, rent rutinemæssige Forretninger, skulle være en Del af Retsplejen. Derimod er jeg enig med den ærede Ordfører i, at man sikkert den Gang har tænkt, og ogsaa nu bør blive ved dette, at Domstolene og Domstolene alene skulle afgøre, hvorledes Borgernes Rettigheder overfor hinanden skulle udmaales, og at gøre nogen Ændring deri er heller ikke i mindste Maade Tanken med det foreliggende Forslag. Der er netop i alle de Tilfælde, hvor der er en Tvistighed mellem to eller flere Borgere, Domstolenes Afgørelse holdt aaben som den eneste definitive Afgørelse, som den Afgørelse, enhver af dem fuldkommen frit kan paakalde. Jeg tror ikke, at nogen af de Grunde, som ere anførte, for at man skulde blive staaende ved den Ordning, som vi nu kende, i Virkeligheden vil vise sig at holde Stik. I Dag blev det nævnt af den ærede Ordfører, hvad der ikke var fremme under 1ste Behandling, men ogsaa er nævnt i Betænkningen, at det vilde være godt for Dommerens Udvikling, at alle disse Forretninger, Eksekutions-, Auktions- og Skifteforretninger, vedbleve at være Dommerforretninger, fordi Dommerne derved fik Lejlighed til at sætte sig ind i en Mængde praktiske Forhold, der ville komme til Nytte under Dommergerningen. Hertil vil jeg sige, at saaledes som det i Virkeligheden gaar til, og saaledes som det vil gaa til, hvis vi blive ved det gamle, udføres jo alle disse Forretninger saa at sige udelukkende af Dommerfuldmægtige, saaledes at den Indsigt og den praktiske Udvikling, som maatte kunne komme gennem Udførelsen af disse Forretninger, ikke ville komme